

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 6880/2023
19.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Маја Војводић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државни правобранилаштво, Одељење у Ужицу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2235/22 од 25.10.2022. године, у седници одржаној 19.12.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2235/22 од 25.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги П 693/21 од 07.06.2022. године, ставом I изреке, обавезана је тужена да тужилци на име накнаде штете због неисплаћене зараде плати износ од 963.172,62 динара са законском затезном каматом почев од 28.04.2021. године, као дана подношења тужбе, до исплате. Ставом II изреке, обавезана је тужена да тужилци на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 154.063,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке о трошковима поступка до исплате.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом Гж 2235/22 од 25.10.2022. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Пожеги П 693/21 од 07.06.2022. године, тако што је ставом другим изреке, одбио као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавеже тужена да јој на име накнаде штете због неисплаћене зараде плати износ од 963.172,62 динара са законском затезном каматом почев од 28.04.2021. године, као дана подношења тужбе, до исплате. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженој на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 33.750,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је доставила одговор на ревизију тужиле. Трошкове ревизијског поступка је тражила одређено.

Врховни суд је испитао побијану пресуду сходно одредби члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) па је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а у ревизији се одређено не указује на другу битну повреду одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била запослена у Друштвеном грађевинском предузећу „Пролетерски пут“ Пожега. Правноснажним пресудама Општинског суда у Пожеги обавезан је послодавац да тужиле по основу потраживања из радног односа исплати износе утврђене тим пресудама и то пресудом због изостанка П 1505/04 од 20.10.2004. године, П 628/05 од 24.06.2005. године, П 1308/05 од 30.11.2005. године и пресудом на основу признања П 620/06 од 15.12.2016. године. По основу наведених правноснажних и извршних пресуда, тужила је водила извршне поступке пред истим судом у предметима И 1178/04, И 534/04 и И 939/05, који поступци су обустављени због покретања стечајног поступка над послодавцем у току 2009. године у предмету Ст 48/10. Решењем од 31.08.2011. године обустављен је поступак стечаја над стечајним дужником као правним лицем и настављен је поступак над стечајном масом у предмету Ст 187/11. Решењем Ст 187/11 од 21.11.2011. године, закључен је стечајни поступак над стечајном масом. По захтеву од 09.10.2015. године да се отвори поступак накнадно пронађене имовине, решењем Ст 26/15 од 05.11.2015. године, утврђено је да стечајну масу – накнадно пронађену имовину ДГП „Пролетерски пут“ Пожега чини једнособан стан у Пожеги. Решењем од 13.03.2019. године, одређено је спровођење накнадне деобе над накнадно пронађеном имовином. Тужила је поднела приговор ради убрзавања стечајног поступка у предмету Ст 26/15, који приговор је одбачен решењем суда од 07.02.2022. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле. Ово стога што је у време покретања стечајног поступка послодавац тужиле ДГП „Пролетерски пут“ Пожега пословао претежно са друштвеним капиталом, потраживање тужиле по основу неисплаћене зараде утврђено је правноснажним и извршним одлукама суда и признато је у стечајном поступку, а у целисти није намирено, па је по оцени првостепеног суда повређено право тужиле на мирно уживање имовине. Одговорност тужене за насталу штету заснована је на члану 154. став 1. у вези са чланом 172. Закона о облигационим односима. Ово независно од тога што тужила није посебно водила поступак ради заштите права на суђење у разумном року будући да је то право очигледно повређено.

Другостепени суд није прихватио овакво правно становиште првостепеног суда. По становишту другостепеног суда, будући да је приговор тужиле ради убрзања

поступка у предмету Привредног суда у Ужицу Ст 26/15 одбачен решењем од 07.02.2022. године и да није утврђена повреда права тужиље на суђење у разумном року у наведеном предмету, то тужиља није стекла право на накнаду имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року у смислу одредбе члана 22. став 1. и члана 31. став 1. Закона о заштити права на суђење у разумном року. Поред тога, тужиља није истицала, нити је доставила суду доказе да би се у конкретном случају утврдило постојање узрочно – последичне везе између штете коју је тужиља претрпела и рада државних органа.

По оцени Врховног суда, правилно је поступио другостепени суд када је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиље.

Наиме, у конкретном случају тужиља није издејствовала одлуку суда да јој је повређено право на суђење у разумном року у предметном стечајном поступку. Поступак је водила подношењем приговора за утврђење повреде права на суђење у разумном року, али је тај поступак окончан доношењем решења којим је приговор одбачен, па нема утврђивања повреде овог њеног права.. Без испуњености тог услова, тужиља нема право на накнаду штете коју потражује, јер одлука којом се утврђује повреда права на суђење у разумном року представља предуслов за остваривање тог права. Без таквог утврђења, у овом поступку се не може испитати узрочна веза између поступања тужене и претрпљене материјалне штете, нити извести закључак да је тужиљи повређено право на мирно уживање имовине зајамчено чланом 58. Устава Републике Србије. Стога се наводи ревизије тужиље не могу прихватити као основ за доношење другачије одлуке суда.

Имајући у виду изнето, Врховни суд је на основу члана 414. став 2. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Захтев тужене за накнаду трошкова састава ревизије је одбијен, будући да трошак састава одговора на ревизију није потребан ради вођења поступка у смислу одредбе члана 154. став 2. ЗПП.

Из тог разлога је одлучено као у ставу другом изреке на основу одредбе члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**